

Dosarul nr. 2ra-1680/21
2-20067920-01-2ra-05102021

Prima instanță: Judecătoria Strășeni, sediul central (jud. S. Slobodzean)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Pahopol, Iu. Cotruță, O. Cojocaru)

ÎNCHEIERE

29 decembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Emilia Cemîrtan și Vladimir Cemîrtan, reprezentați de către avocatul Vitalie Malai, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Banca comercială „Moldova-Agroindbank” societate pe acțiuni împotriva Emiliei Cemîrtan, intervenient accesoriu Vladimir Cemîrtan cu privire la exercitarea dreptului de ipotecă,

împotriva deciziei din 22 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de către Emilia Cemîrtan și Vladimir Cemîrtan, reprezentați de către avocatul Vitalie Malai și a fost menținută hotărârea din 27 noiembrie 2020 a Judecătoriei Strășeni, sediul central,

constată:

La 22 iunie 2020 BC „Moldova-Agroindbank” SA a depus cerere de chemare în judecată împotriva Emiliei Cemîrtan cu privire la exercitarea dreptului de ipotecă.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, prin hotărârea din 08 aprilie 2010 a Judecătoriei Călărași, a fost încasată în mod solidar de la Asociația de Economii și Împrumut al Cetățenilor „Dacia din Săseni”, Efimia Ciubotaru, Ludmila Ivanov, Svetlana Capranov, Maria Vioară, Vera Tocarjevschi, Emilia Cemîrtan și Svetlana Covalenco a datoriei în sumă de 754724,26 de lei.

A menționat că, la 13 septembrie 2010, în temeiul art. 34 din Legea cu privire la gaj și art. 6 alin. (1) și (3) lit. b) din Legea cu privire la ipotecă, BC „Moldova-Agroindbank” SA a înregistrat în Registrul bunurilor imobile: sub nr. 2501/10/10777 avizul de constituire a ipotecii legale nr. 22205/4992 din 10 septembrie 2010 asupra terenului agricol cu suprafața de 0,2681 ha situat în extravilanul s. Săseni, r-nul Călărași, cu numărul cadastral xxxx, care aparține cu drept de proprietate Emiliei Cemîrtan, evaluat la prețul de 2897,16 lei; sub nr. 2501/10/10778 avizul de constituire a ipotecii legale nr. 22205/4993 din 10 septembrie 2010 asupra terenului

agricol cu suprafața de 0,6356 ha situat în extravilanul s. Săseni, r-nul Călărași, înregistrat în Registrul bunurilor imobile sub numărul cadastral xxxx, care aparține cu drept de proprietate Emiliei Cemîrtan, evaluat de către OCT Călărași, ÎS „Cadastru” la prețul de 6868,46 de lei; sub nr. 2501/10/10780 avizul de constituire a ipotecii legale nr. 22205/4994 din 10 septembrie 2010, asupra terenului agricol cu suprafața de 0,0671 ha situat în extravilanul s. Săseni, r-nul Călărași, înregistrat în Registrul bunurilor imobile sub numărul cadastral xxxx, care aparține cu drept de proprietate Emiliei Cemîrtan, evaluat de către OCT Călărași, ÎS „Cadastru” la prețul de 725,10 lei și sub nr. 2501/10/10779 avizul de constituire a ipotecii legale nr.22205/4995 din 10 septembrie 2010 asupra terenului agricol cu suprafața de 0,1818 ha situat în extravilanul s. Săseni, r-nul Călărași, înregistrat în Registrul bunurilor imobile sub numărul cadastral xxxx, care aparține cu drept de proprietate Emiliei Cemîrtan, evaluat de către OCT Călărași, ÎS „Cadastru” la prețul de 1964,57 de lei.

A menționat că, până în prezent Emilia Cemîrtan n-a achitat datoria față de BC „Moldova-Agroindbank” SA.

A solicitat transmiterea în posesia sa pentru a fi vândute forțat a bunurilor ipotocate și, anume, a terenului agricol cu suprafața de 0,2681 ha situat în extravilanul s. Săseni, r-nul Călărași, cu numărul cadastral xxxx, a terenului agricol cu suprafața de 0,6356 ha situat în extravilanul s. Săseni, r-nul Călărași, cu numărul cadastral xxxx, a terenului agricol cu suprafața de 0,0671 ha situat în extravilanul s.Săseni, r-nul Călărași, cu numărul cadastral xxxx, a terenului agricol cu suprafața de 0,1818 ha situat în extravilanul s. Săseni, r-nul Călărași, cu numărul cadastral xxxx, care aparțin pârâtei cu drept de proprietate și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea protocolară din 19 noiembrie 2020 a Judecătoriei Strășeni, sediul central, a fost atras în proces Vladimir Cemîrtan în calitate de intervenient accesoriu.

Prin hotărârea din 27 noiembrie 2020 a Judecătoriei Strășeni, sediul central, a fost admisă acțiunea depusă de către BC „Moldova-Agroindbank” SA și au fost transmise în posesia BC „Moldova-Agroindbank” SA pentru a fi vândute forțat bunurile ipotocate și, anume, terenul agricol cu suprafața de 0,2681 ha situat în extravilanul s. Săseni, r-nul Călărași, cu numărul cadastral xxxx, terenul agricol cu suprafața de 0,6356 ha situat în extravilanul s. Săseni, r-nul Călărași, cu numărul cadastral xxxx, terenul agricol cu suprafața de 0,0671 ha situat în extravilanul s.Săseni, r-nul Călărași, cu numărul cadastral xxxx și terenul agricol cu suprafața de 0,1818 ha situat în extravilanul s. Săseni, r-nul Călărași, cu numărul cadastral xxxx și a fost încasată de la Emilia Cemîrtan în beneficiul BC „Moldova-Agroindbank” SA taxa de stat în sumă de 270 de lei.

La 09 decembrie 2020 Emilia Cemîrtan și Vladimir Cemîrtan, reprezentați de către avocatul Vitalie Malai, au declarat apel nemotivat, iar la 21 martie 2021 au declarat apel motivat împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea acestuia, casarea parțială a hotărârii primei instanțe și emiterea în această parte a unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Prin decizia din 22 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de către Emilia Cemîrtan și Vladimir Cemîrtan, reprezentați de către avocatul Vitalie Malai și a fost menținută hotărârea primei instanțe.

Instanța de apel a reținut că, BC „Moldova-Agroindbank” SA a vizat debitorii ipotecari despre intenția sa de a își exercita dreptul de ipotecă și de a înregistra în Registrul bunurilor imobile preavizul respectiv, însă, în termenul fixat în aviz, Emilia Cemîrtan nu a achitat datoria față de bancă și bunurile ipotecate nu au fost transmise în posesia băncii pentru a fi vândute.

Prin urmare, instanța de apel a constatat că, având în vedere faptul că, Emilia Cemîrtan nu și-a executat obligația sa de bază, intimatul este îndreptățit să pretindă transmiterea bunului în posesia sa pentru vinderea ulterioară cu scopul stingerii datoriei în sumă de 741517,10 lei (f. d. 18).

Verificând încălcarea dreptului de proprietate al lui Vladimir Cemîrtan de prima instanță, în vederea răspunderii la argumentele apelului, instanța de apel a relevat că, proprietatea pe cote-părți poate exista independent de anumite calități juridice ale coproprietarilor sau de anumite raporturi preexistente între aceștia, iar proprietatea comună în devălmășie are un caracter intuitu personae, existența ei depinde de calitatea subiectelor dreptului. Ea se prezintă sub forma comunității legale a soților ce are ca obiect bunurile dobândite de ei în timpul căsătoriei și este determinată de existența raporturilor rezultate din căsătoria titularilor acestei comunități. Încetarea raporturilor menționate are drept consecință încetarea a însăși proprietății comune în devălmășie, a cărei rațiune de a fi dispare. Prin urmare, doar având determinate cotele lor părți din drept, fiecare coproprietar poate să dispună de partea care i se cuvine, pe când o asemenea posibilitate nu există în cazul proprietății comune în devălmășie, tocmai datorită faptului că, nu sunt determinate cotele-părți ale fiecărui titular.

Pornind de la această constatare se atestă că, la caz, apelanții nu au prezentat careva probe concludente, care ar demonstra că, bunurile în urma desfacerii căsătoriei au fost stabilite pe cote-părți.

La 27 septembrie 2021 Emilia Cemîrtan și Vladimir Cemîrtan, reprezentați de către avocatul Vitalie Malai, au declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea parțială a deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe și pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri cu privire la admiterea acțiunii.

În motivarea recursului au indicat că, decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe sunt neîntemeiate și ilegale, deoarece nu a fost aplicată legea care trebuia să fie aplicată și au fost apreciate arbitrar probele.

Au menționat că, după cum rezultă din însăși cererea de chemare în judecată și argumentele prezentate de BC „Moldova-Agroindbank” SA, obligația ce urmează a fi executată de către Emilia Cemîrtan, aparține doar acesteia, dat fiind faptul că, a acționat în calitate de fidejutor și nu creditor în cadrul unui împrumut contractat de o societate comercială, pentru care BC „Moldova-Agroindbank” SA a solicitat ca toți salariații acestei societăți să fie în calitate de fidejusori.

Au susținut că, BC „Moldova-Agroindbank” SA nu a demonstrat că, fidejutorul Emilia Cemîrtan a obținut careva beneficii de pe urma respectivului împrumut, fiind astfel cert că, familia Cemîrtan nu a obținut careva majorări de capital pentru familie, respectiv, eronat instanțele au dispus de a obliga sau de a deposeda inclusiv soțul acesteia, care are cota sa parte de 50% în proprietate în devălmășie, de bunurile imobile urmărite.

Au afirmat că, la caz, a fost prezentat certificatul de căsătorie din 13 iulie 1985, seria EC-I0595937, iar potrivit certificatului de divorț nr. 120 din 24 iunie 2015, căsătoria a fost desfăcută la 18 iunie 2015, astfel, bunurile din prezenta speță au fost obținute în timpul căsătoriei, urmând soarta bunurilor proprietate comună în devălmășie.

Au notat că, BC „Moldova-Agroindbank” SA a cunoscut despre proprietatea comună în devălmășie, anexând în acest sens copia buletinului de identitate și extrasul Agenției Servicii Publice, prin care se confirmă căsătoria, data acesteia coroborată și la data obținerii dreptului de proprietate asupra bunurilor imobile din speță.

Au declarat că, prin hotărârile judecătorești emise se încalcă dreptul de proprietate al lui Vladimir Cemîrtan, parte în proces, care în cadrul relațiilor juridice invocate de BC „Moldova-Agroindbank” SA nu are nici o relevanță și nici nu a fost demonstrată o obligație față de acesta, nefiind posibilă urmărirea cotei sau proprietății părții lipsită de obligații în prezenta speță.

Prin notificarea din 05 octombrie 2021 Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimatului copia recursului, înștiințându-l despre necesitatea depunerii referinței (f. d. 117), însă ultimul nu și-a valorificat acest drept și nu a depus referință.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că, Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa electronică a participanților la proces copia deciziei contestate la 26 iulie 2021 (f. d. 99).

Astfel, recursul declarat la 27 septembrie 2021 este în termen.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;

- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de către Emilia Cemîrtan și Vladimir Cemîrtan, reprezentați de către avocatul Vitalie Malai, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat asupra deciziilor instanței de apel are caracter nedevolutiv și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea

de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursul declarat de către Emilia Cemîrtan și Vladimir Cemîrtan, reprezentați de către avocatul Vitalie Malai, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Emilia Cemîrtan și Vladimir Cemîrtan, reprezentați de către avocatul Vitalie Malai, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), 433 lit. a), art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de către Emilia Cemîrtan și Vladimir Cemîrtan, reprezentați de către avocatul Vitalie Malai, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Dumitru Mardari

Mariana Pitic